

A stylized, high-contrast illustration of several children's faces. The faces are rendered in a blocky, almost pixelated style with a limited color palette of earthy tones (browns, tans, oranges) and some cooler colors (blues, greens, pinks). The children are of various ethnicities and are looking in different directions, some towards the camera and others slightly away. The background is a light, solid color.

PEILING NAAR HET
WELBEVINDEN VAN
NORMAAL- EN
HOOGBEGAAFDE
SCHOLIEREN VÓÓR EN
TIJDENS DE INTELLIGENTE
LOCKDOWN

Peiling naar het welbevinden van normaal- en hoogbegaafde scholieren vóór en tijdens de intelligente lockdown

Al jaren geven ouders aan dat er een discrepantie bestaat tussen het gedrag op school en thuis van hun (vermoedelijk) hoogbegaafde kind. Dit verschil in gedrag zou een indicator kunnen zijn voor het welbevinden van het kind. Op school is hun kind een braaf kind en thuis is het een problematisch en gefrustreerd kind. Tijdens weekenden en schoolvakanties verdwijnt dit omschreven gedrag thuis. Dit verschil in gedrag wordt soms geweten aan het onderwijsaanbod. Hoogbegaafde kinderen worden te weinig uitgedaagd en gaan cognitief onderpresteren. Het vermoeden bestaat echter dat het ook of misschien wel vooral te wijten is aan het feit dat hoogbegaafde kinderen zich moeten aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van hun klasgenoten die vaak ook hun leeftijdsgenoten zijn.

Bovenstaande roept de vraag op of het onderwijsaanbod bij hoogbegaafde leerlingen frustratie doet ontstaan, of dat de aanpassing die hoogbegaafde leerlingen op school moeten maken aan klasgenoten in de thuissituatie wegvalt?

Tijdens de intelligente lockdown, gedurende de COVID-19 maatregelen in Nederland ontstond de unieke situatie dat kinderen thuis onderwijs ontvingen en was er het moment om te gaan onderzoeken wat dit deed met het welbevinden van hoogbegaafde scholieren.

Voor een uitgebreid en verantwoord onderzoek ontbrak het aan tijd dus is er besloten om een korte vergelijkende vragenlijst te maken. De vergelijking werd gemaakt tussen de periode vóór de intelligente lockdown en tijdens de intelligente lockdown. De meivakantie werd hier niet in meegenomen omdat er toen geen onderwijs aan de kinderen gegeven werd.

Door de vragenlijst door een bredere groep in te laten vullen dan alleen voor hoogbegaafde kinderen hadden we het geluk gehad gebruik te kunnen maken van een controlegroep. Daardoor is het mogelijk een vergelijking te maken. Uiteraard hebben we deze resultaten meegenomen in de uitwerking. De definitie voor “welbevinden” is de mate waarin iemand zich lichamelijk, geestelijk en sociaal goed voelt.

De vragenlijst

Beste ouders,

Er doet zich een unieke situatie voor. Kinderen krijgen thuis onderwijs sinds een aantal weken i.v.m. het coronavirus. Dit is voor ons een aanleiding om onderzoek te doen. Wij willen graag een peiling doen over het welbevinden van uw kind vóór en tijdens de Intelligente lockdown (het sluiten van de school).

De resultaten van het onderzoek zullen anoniem gepubliceerd worden. Ook, mochten de resultaten daar toe aanleiding geven (dat is wat wij vermoeden), zullen wij aanzetten tot vervolgonderzoek.

Wij verzoeken U om dit formulier voor ieder kind in uw gezin in te vullen.

Zit uw kind in het basisschool?

Zit uw kind op het voortgezet onderwijs?

Is uw kind normaal begaafd?

Is uw kind (vermoedelijk) hoogbegaafd?

Onderstaande vragen gaan over het welbevinden van uw kind in de laatste zes weken toen uw kind nog naar school ging. Dat is periode van 3 februari tot en met 13 maart 2020.

Heeft uw kind last van lichamelijke klachten (bijv. buikpijn, hoofdpijn, slecht slapen)?

Nooit zelden soms vaak altijd

Ziet u teruggetrokken gedrag of opstandig gedrag bij uw kind?

Nooit zelden soms vaak altijd

Hoe is de sociale interactie van uw kind met de leden in het gezin?

Slecht matig redelijk goed zeer goed

Hoe is de intrinsieke motivatie voor het uitvoeren van taken bij uw kind?

Slecht matig redelijk goed zeer goed

Heeft uw kind last van angsten (bijv. bang voor/in het donker, bang om alleen te zijn)?

Nooit zelden soms vaak altijd

Welk oordeel geeft u over het totale welbevinden van uw kind?

Slecht matig redelijk goed zeer goed

Onderstaande vragen gaan over het welbevinden van uw kind ten tijde van de intelligente lockdown toen uw kind thuis moest blijven. Dat is periode van 16 maart tot 17 april 2020.

Heeft uw kind last van lichamelijke klachten (bijv. buikpijn, hoofdpijn, slecht slapen)?

Nooit zelden soms vaak altijd

Ziet u teruggetrokken gedrag of opstandig gedrag bij uw kind?

Nooit zelden soms vaak altijd

Hoe is de sociale interactie van uw kind met de leden in het gezin?

Slecht matig redelijk goed zeer goed

Hoe is de intrinsieke motivatie voor het uitvoeren van taken bij uw kind?

Slecht matig redelijk goed zeer goed

Heeft uw kind last van angsten (bijv. bang voor/in het donker, bang om alleen te zijn)?

Nooit zelden soms vaak altijd

Welk oordeel geeft u over het totale welbevinden van uw kind?

Slecht matig redelijk goed zeer goed

Komt het onderwijsaanbod overeen met de onderwijsbehoefte van het kind?

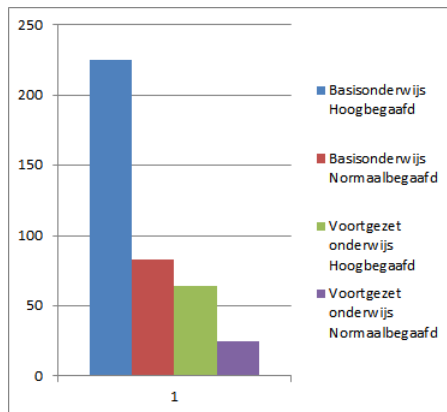
Nooit zelden soms vaak altijd

Dank U wel!

De peiling

Het vragenformulier is op Facebook en LinkedIn verspreid. In de periode van 10 mei 2020 tot en met 15 mei 2020 was het formulier online beschikbaar om ingevuld te worden. Dit omdat de week daarna de scholen weer geopend zouden worden en ouders iets anders aan hun hoofd zouden hebben.

Er zijn in die periode 396 formulieren ingevuld. Hieronder een staafdiagram met een verdeling van de respondenten.

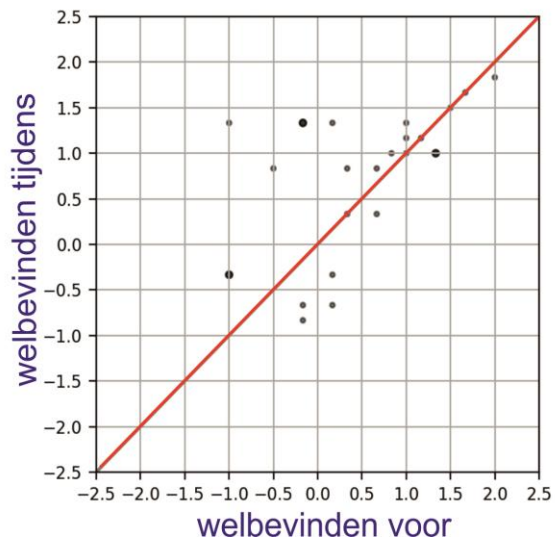
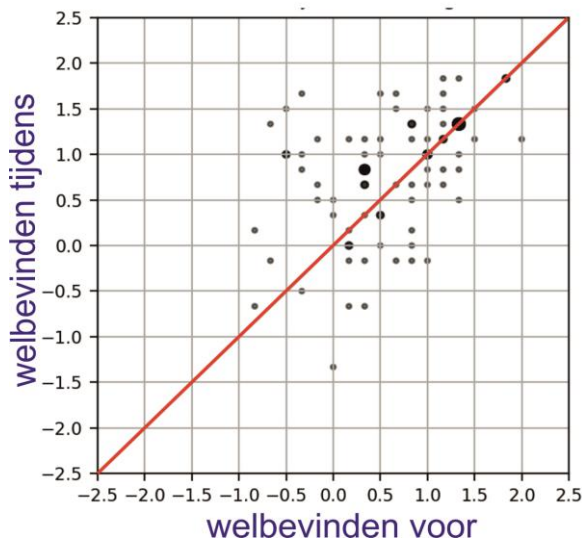
De resultaten

De data zijn op twee manieren doorgemeten: het optellen van data en het analyseren van de data. In deze rapportage geven we een impressie.

65% van alle respondenten geeft aan een beter welbevinden bij hun kind(eren) te ervaren tijdens de intelligente lockdown ten opzichte van de periode ervoor.

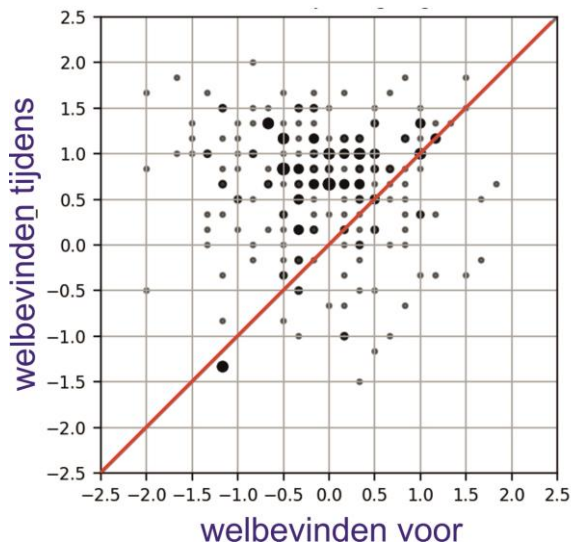
Alle data zijn opgeteld in vier verschillende groepen: de normaalbegaafde basisschoolleerling, de normaalbegaafde scholier voortgezet onderwijs, de hoogbegaafde basisschoolleerling en de hoogbegaafde scholier voortgezet onderwijs. Deze data zijn zichtbaar gemaakt in spreidingsdiagrammen.

Basisschool normaalbegaafd Voortgezet onderwijs normaalbegaafd

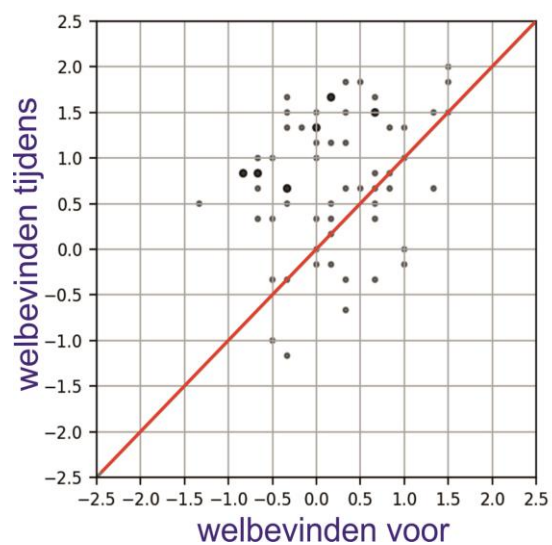

Uit deze spreidingsdiagrammen komt naar voren dat het welbevinden van normaalbegaafde kinderen verbeterd is tijdens de intelligente lockdown.

Basisschool hoogbegaafd

Voortgezet onderwijs hoogbegaafd

Als we naar de spreidingsdiagrammen kijken van hoogbegaafde kinderen dan blijkt dat het welbevinden van de hoogbegaafde kinderen aanmerkelijk stijgt tijdens de intelligente lockdown, ook in vergelijking met normaalbegaafde kinderen.

Er is per vraag een percentage gemeten. Daarvan willen we er een aantal uitlichten.

Bij de vraag over het voorkomen van psychosomatische klachten geven 20% van de ouders van hoogbegaafde basisschoolkinderen het antwoord “zelden” vóór de intelligente lockdown en tijdens 46%. Ook bij de hoogbegaafde leerling in het VO verdubbeld dit percentage bijna.

Bij de vraag of er sprake is van gedragsproblemen bij hoogbegaafde basisschoolleerlingen antwoorden ouders 48% “vaak” voor de intelligente lockdown en 15% tijdens de intelligente lockdown. Ook de leerlingen in het VO volgen deze percentages.

Bij de vraag wat is de intrinsieke motivatie van uw kind in de thuissituatie antwoord 18% met “goed” vóór de intelligente lockdown en 40% met “goed” tijdens de intelligente lockdown.

Bij de vraag over angsten vóór de intelligente lockdown zegt 25% de ouders dat hun hoogbegaafde kind(eren) vaak last heeft van angsten. Tijdens de intelligente lockdown is dit percentage gezakt naar 10%.

Alle cirkeldiagrammen over de percentages van de antwoorden op de afzonderlijke vragen voor alle groepen zijn in een bijlage toegevoegd.

Conclusie

Deze razendsnel in elkaar gezette peiling is geen gedegen (wetenschappelijk) onderzoek. We zien wel duidelijk onze vermoedens bevestigd en dus zitten hoogbegaafde kinderen kennelijk in de knel. De relatie tussen onderwijs en welbevinden is niet bevestigd.

Wij willen dat deze peiling aanzet tot verder gedegen onderzoek en hopen onze bevindingen te mogen delen met wetenschappers die verder onderzoek willen doen.

Met dank aan:

Monique Mertens: samenstelling van de vragenlijst

Lia Jaeqx- van Tienen: samenstelling van de vragenlijst

Suus Vergooszen: samenstelling van de vragenlijst

Lilian Sevriens: communicatie

Cor Knops: dataverwerking

Er hebben nog een aantal deskundige mensen over onze schouders meegekeken ook hun zijn wij dank verschuldigd.

Geleen, 9 juni 2020

Marion Knops,

© 2020 Vacare – Maat in zorg

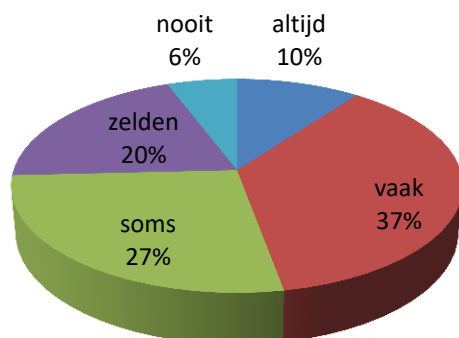
PS: De ruwe data zijn opvraagbaar via info@vacare.nl maar worden alleen vrijgegeven onder voorwaarden.

Bijlagen

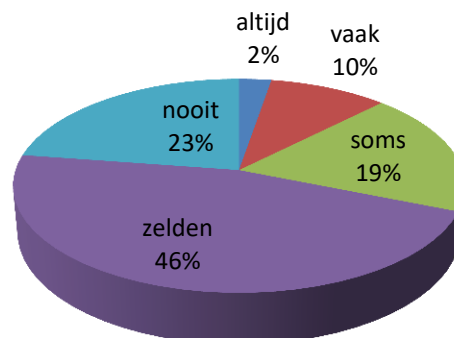
Cirkeldiagrammen

1 en 7 Heeft uw kind last van lichamelijke klachten (bijv. buikpijn, hoofdpijn, slecht slapen)?

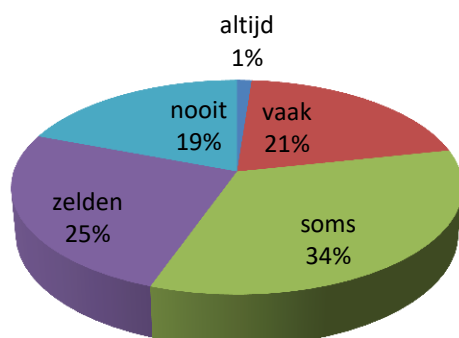
**01 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Voor**

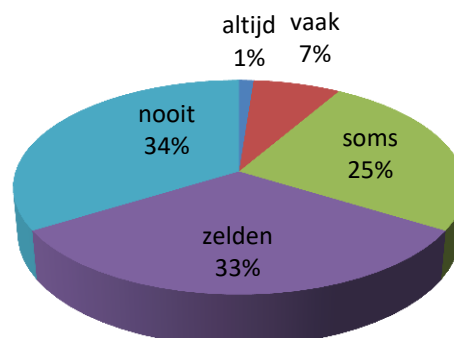
**07 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Tijdens**

**01 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Voor**

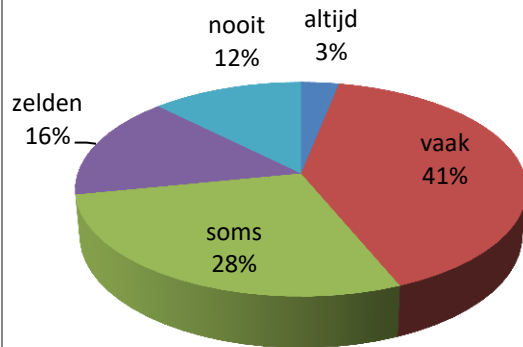

**07 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Tijdens**

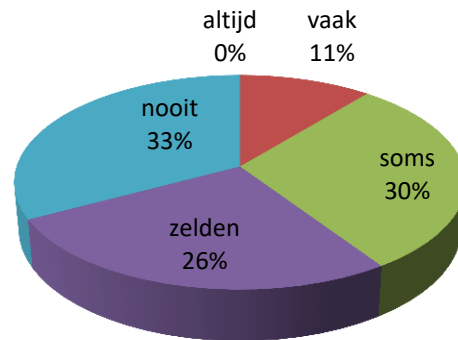

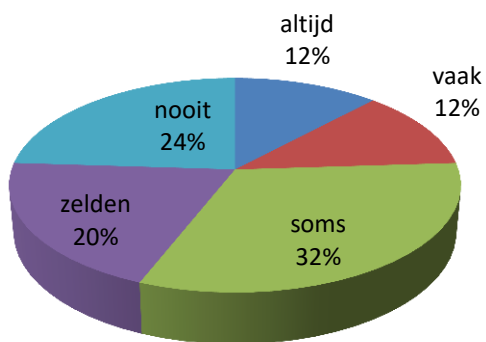
01 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Voor

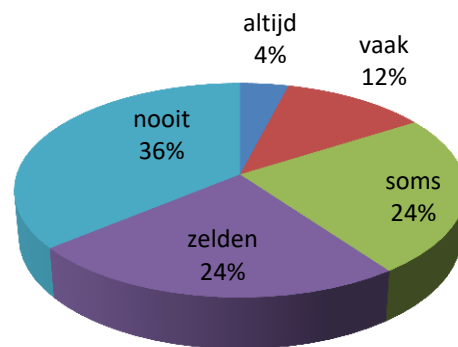
07 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Tijdens

01 Voorgezet Onderwijs Normaalbegaafd Voor

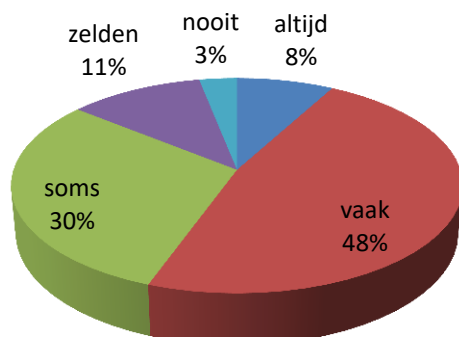

07 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Tijdens

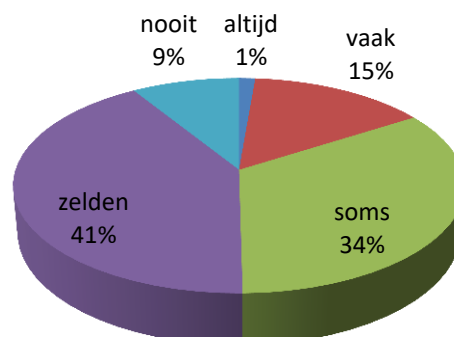

2 en 8 Ziet u teruggetrokken gedrag of opstandig gedrag bij uw kind?

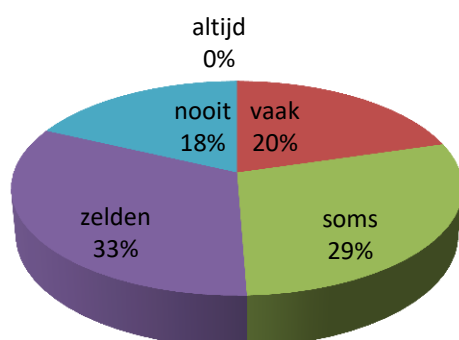
02 Basisonderwijs Hoogbegaafd Voor

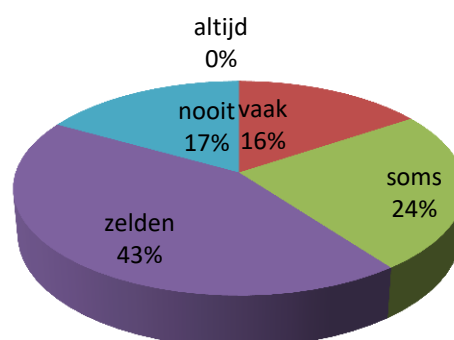
08 Basisonderwijs Hoogbegaafd Tijdens

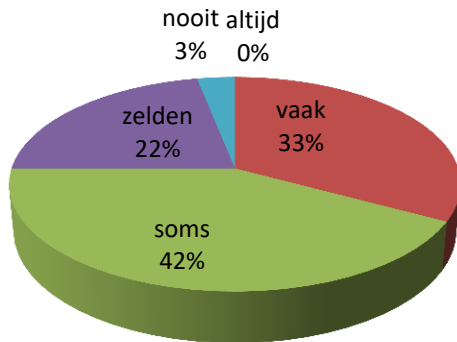
02 Basisonderwijs Normaalbegaafd Voor

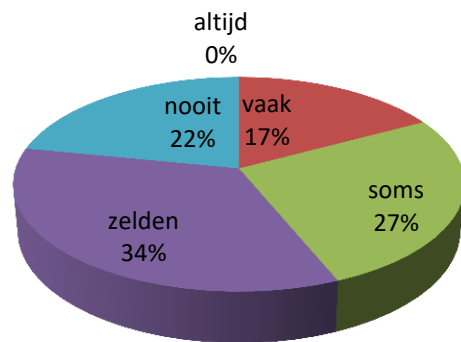
08 Basisonderwijs Normaalbegaafd Tijdens

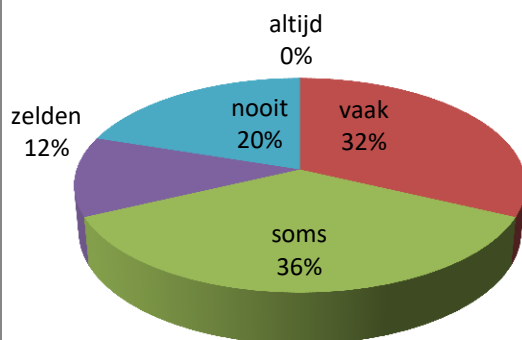
02 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Voor

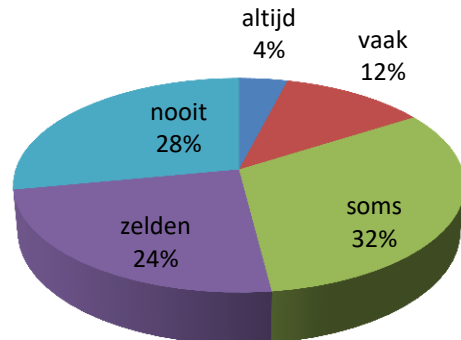
08 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Tijdens

02 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Voor

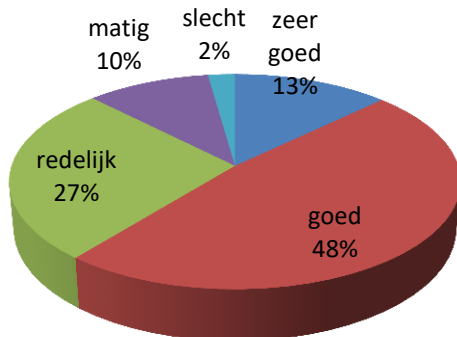

08 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Tijdens

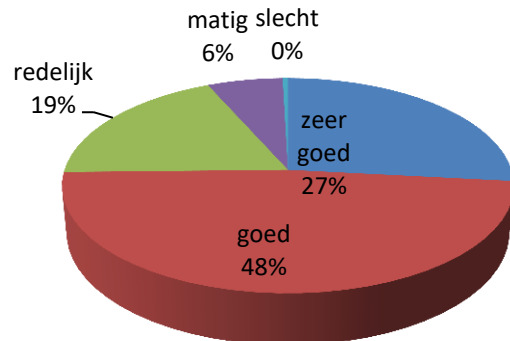

3 en 9 Hoe is de sociale interactie van uw kind met de leden in het gezin?

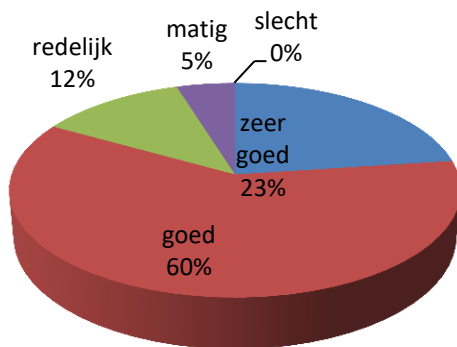
**03 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Voor**

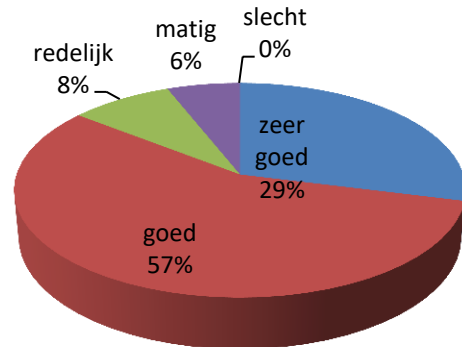
**09 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Tijdens**

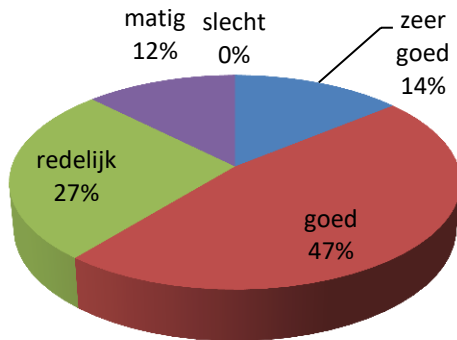
**03 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Voor**

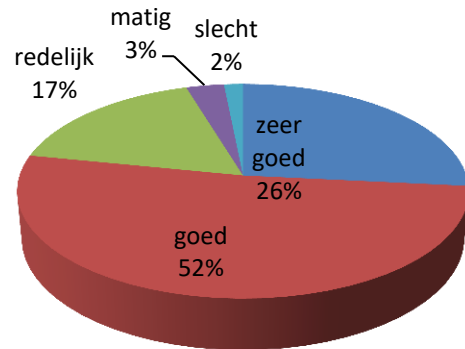
**09 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Tijdens**

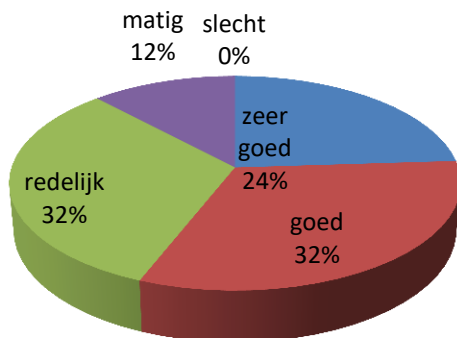
03 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Voor

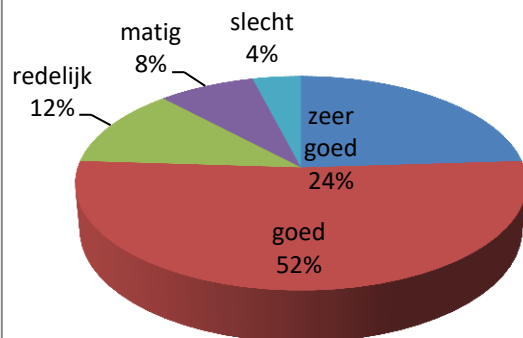
09 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Tijdens

03 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Voor

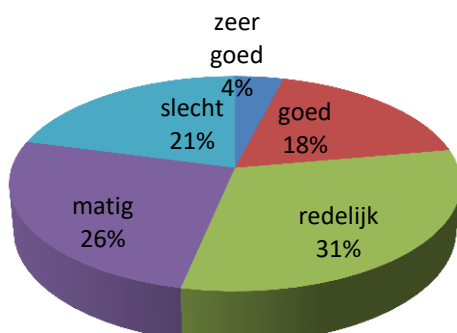

09 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Tijdens

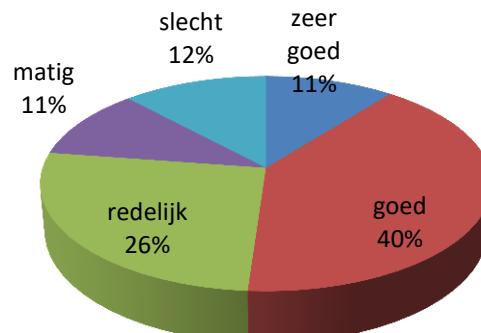

4 en 10 Hoe is de intrinsieke motivatie voor het uitvoeren van taken bij uw kind?

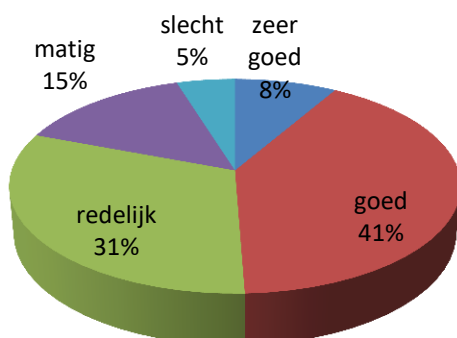
**04 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Voor**

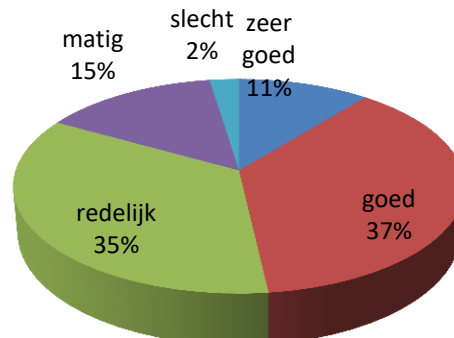
**10 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Tijdens**

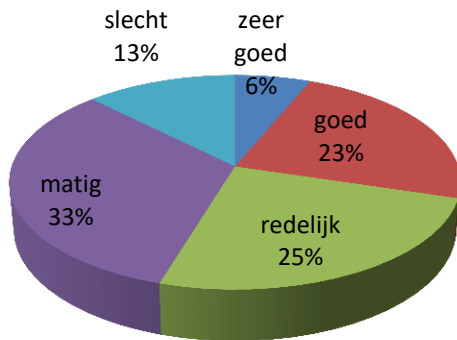
**04 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Voor**

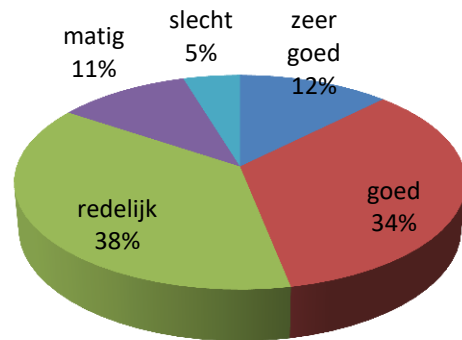
**10 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Tijdens**

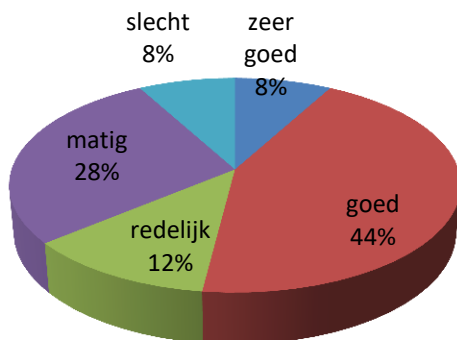
04 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Voor

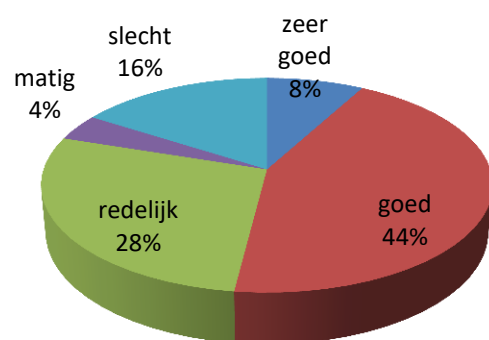
10 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Tijdens

04 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Voor

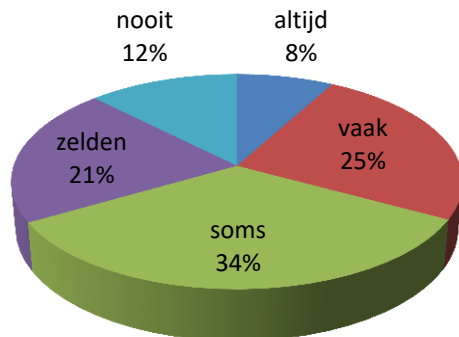

10 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Tijdens

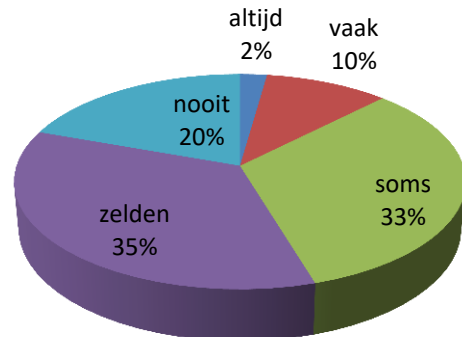

5 en 11 Heeft uw kind last van angsten (bijv. bang voor/in het donker, bang om alleen te zijn)?

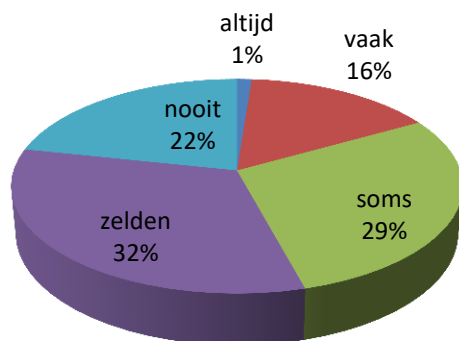
**05 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Voor**

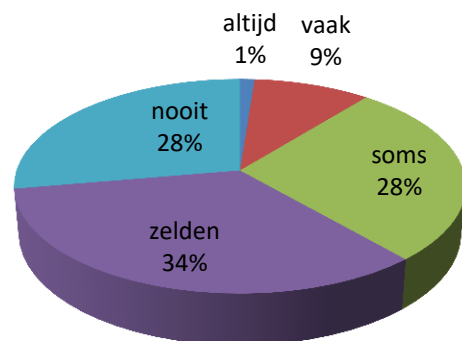
**11 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Tijdens**

**05 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Voor**

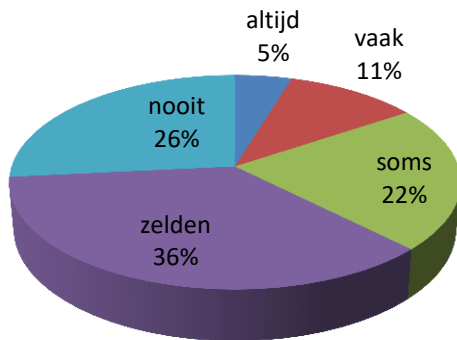

**11 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Tijdens**

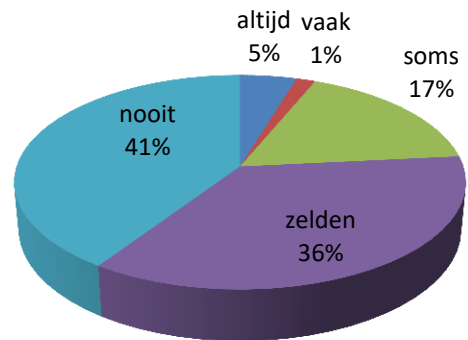

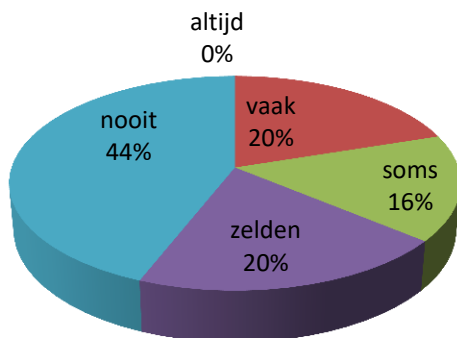
05 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Voor

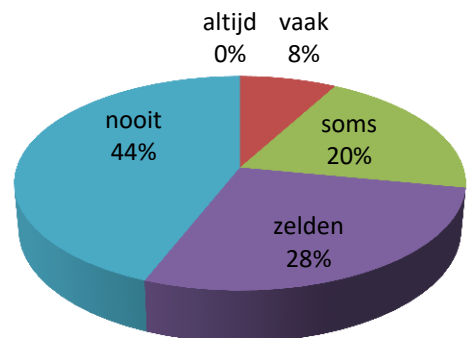
11 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Tijdens

05 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Voor

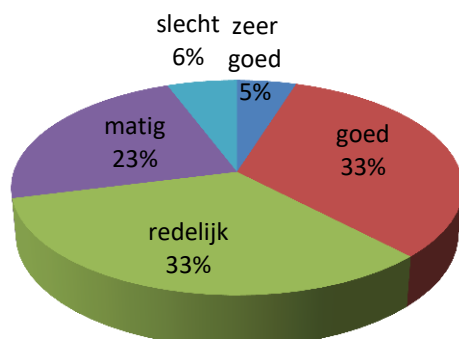

11 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Tijdens

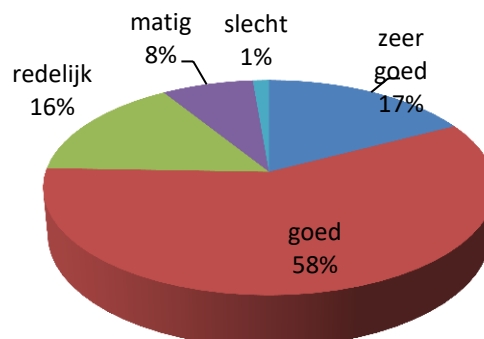

6 en 12 Welk oordeel geeft u over het totale welbevinden van uw kind?

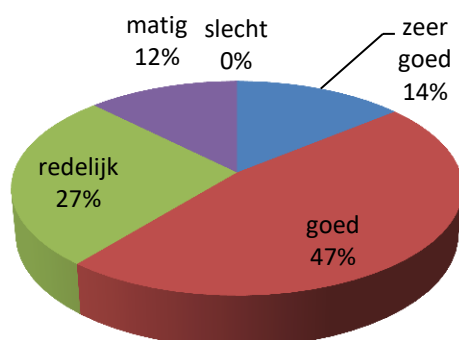
**06 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Voor**

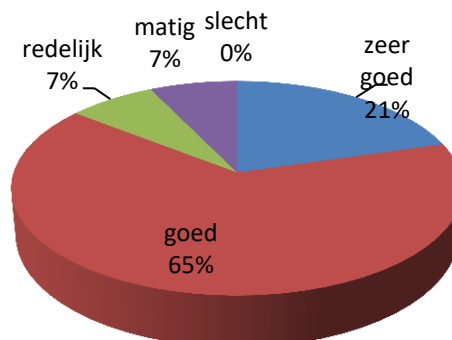
**12 Basisonderwijs
Hoogbegaafd Tijdens**

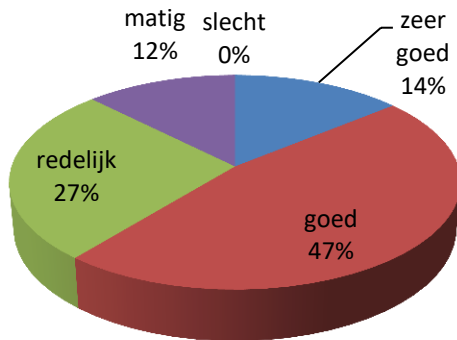
**06 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Voor**

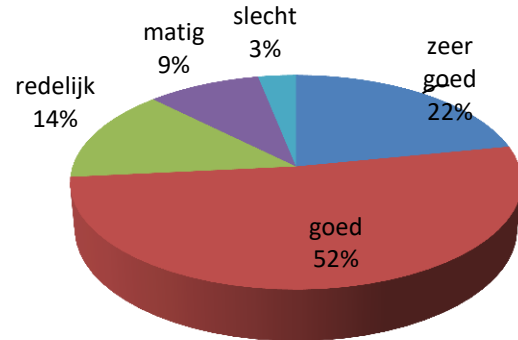
**12 Basisonderwijs
Normaalbegaafd Tijdens**

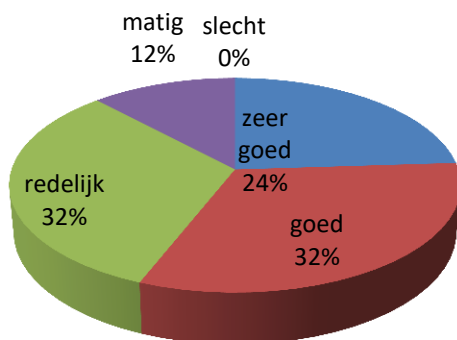
06 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Voor

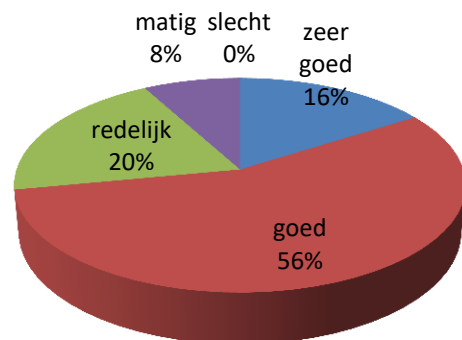
12 Voortgezet Onderwijs Hoogbegaafd Tijdens

06 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Voor

12 Voortgezet Onderwijs Normaalbegaafd Tijdens

13 Komt het onderwijsaanbod overeen met de onderwijsbehoefte van het kind?

